

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(О. Б. Жильцов)

« 01 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інклюзивна освіта»

для студентів

спеціальності

016 Спеціальна освіта
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня

першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

016.01.01 Логопедія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації
(за наявності)

_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2021

Розробник:

Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладачі:

Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Софій Наталія Зиновіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 31.08. 2021 р. № 15

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

Е. Мартинчук
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)

(назва освітньої програми)

31.08. 2021 р.

Керівник освітньої програми _____ (Наталія БАБИЧ)

Н. Бабич
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09. 2021 р.

Заступник директора _____ (Роман ПАВЛЮК)

Р. Павлюк
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Інклюзивна освіта		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Курс	2	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	6	-
Обсяг годин, в тому числі:	180	-
Аудиторні	84	-
Модульний контроль	12	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	54	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-
Змістовий модуль «Освітня інтеграція в сучасному світі»		
Курс	2	-
Семестр	3	-
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	27	-
Форма семестрового контролю	-	-
Змістовий модуль «Інклюзивна педагогіка»		
Курс	2	-
Семестр	3	-
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	27	-
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у студентів систему цінностей інклюзивної освіти, знань та умінь у сфері організації та впровадження інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП).

Завдання:

1. *формувати загальні компетентності:*

ЗК 1 Світоглядну. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.

ЗК 2 Громадянську. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність застосовувати процедури й технології захисту прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами, що відповідають чинному законодавству України

ЗК 3 Комунікативну. Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою. Здатність налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію.

ЗК 4 Міжособистісна взаємодія. Здатність працювати в команді; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та координації дій з керівництвом, колегами, дітьми та їхніми батьками. Здатність застосовувати емоційний інтелект у професійних ситуаціях.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційну. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленнєвих задач в соціальній і професійній діяльності.

ЗК 7 Аналітичну. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних питань. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики.

ЗК 9 Самоосвітню. Здатність навчатися та самонавчатися. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

2. *формувати фахові компетентності:*

ФК 1 Організаційну. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.

ФК 2 Теоретико-методологічну. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з особливими освітніми потребами; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності.

ФК 3 Психолого-педагогічну. Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 5 Спеціально-педагогічну. Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти дітей з різними освітніми потребами; розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 9 Проектувальну. Володіння вміннями планувати, організувати і здійснювати корекційно-педагогічний процес у спеціальних та інклюзивних закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК 14 Компетентність у сфері інклюзивного навчання. Володіння базовими знаннями та розуміння основних цінностей, концепцій та теорій інклюзивного навчання. Володіння уміннями, що уможливають здатність здійснювати якісне інклюзивне навчання.

ФК 15 Деонтологічну (професійні цінності). Здатність діяти згідно з принципами деонтології, що не суперечать професійній діяльності фахівця зі спеціальної освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків власних впливів у сфері професійної діяльності

3. *забезпечувати набуття практичних навичок* при формуванні фахової компетентності у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у *Центрі інклюзивної освіти*.

4. Результати навчання за дисципліною:

ПРН 3. Здатність продемонструвати знання теоретичних засад загальної та спеціальної педагогіки; розуміння особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям.

ПРН 9. Здатність продемонструвати володіння методиками навчання, виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення, знання і розуміння організації освітнього процесу в початковій школі для дітей з порушеннями мовлення.

ПРН 15. Здатність продемонструвати знання щодо основного змісту, структури, напрямів, специфіки діяльності асистента вчителя з організації та впровадження інклюзивного навчання з урахуванням особливостей його взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в системі інклюзивної освіти.

ПРН 16. Здатність продемонструвати знання і вміння з організації і забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання.

ПРН 17. Здатність продемонструвати володіння державною та іноземною мовами, культуру спілкування, уміння вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.

ПРН 18. Здатність до аналітичного мислення і генерування ідей у процесі пошуку і аналізу інформації з різних джерел, зокрема засобами інформаційно-комп'ютерних технологій; до науково-дослідницької діяльності для розв'язання професійних питань та самоосвіти.

ПРН 19. Здатність слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності, діяти соціально відповідально та з урахуванням прав і свобод осіб з інвалідністю, принципів деонтології, розуміти важливість відповідального ставлення до здоров'я.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль «Освітня інтеграція в сучасному світі»							
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади розвитку інклюзивної освіти. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства							
Тема 1. Освітня інтеграція та інклюзія: генеза науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір	6	2	-	2	-	-	2
Тема 2. Інвалідність та суспільство. Інклюзивна освіта. Понятійно-термінологічні визначення, переваги, наявні виклики	6	2	-	2	-	-	2
Тема 3. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти	6	2	-	2	-	-	2
Тема 4. Становлення і розвиток інклюзивної освіти в Україні	6	2	-	2	-	-	2
Тема 5. Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Інклюзивна освіта у контексті реалізації Нової української школи.	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	32	10	-	10	-	-	10
Змістовий модуль 2. Нормативна база розвитку інклюзивної освіти							
Тема 6. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві	10	2	-	4	-	-	4
Тема 7. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у національному законодавстві	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	20	4	-	6	-	-	8
Змістовий модуль 3. Державно-громадське управління інклюзивною освітою							
Тема 8. Система управління інклюзивною освітою	7	2	-	2	-	-	3
Тема 9. Державні освітні структури і	7	2	-	2	-	-	3

заклади, які забезпечують освіту дітей з ООП							
Тема 10. Деонтологія інклюзивної освіти	7	2	-	2	-	-	3
Модульний контроль	2						
Разом	23	6	-	6	-	-	9
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього за змістовий модуль «Освітня інтеграція в сучасному світі»	90	20	-	22	-	-	27
Змістовий модуль «Інклюзивна педагогіка»							
Змістовий модуль 1. Інклюзивна педагогіка як галузь педагогічного знання							
Тема 1. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання	6	2	2	-	-	-	2
Тема 2. Дитина з ООП як суб'єкт інклюзивної освіти. Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	14	4	4	-	-	-	4
Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти							
Тема 3. Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища	6	2	-	2	-	-	2
Тема 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП як умова успішної інтеграції дітей у соціум. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП	6	2	-	2	-	-	2
Тема 5. Оцінювання розвитку та визначення особливих освітніх потреб дитини	7	2	-	2	-	-	3
Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП	9	2	2	2	-	-	3
Тема 7. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі	7	2	-	2	-	-	3
Тема 8. Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	43	12	2	12	-	-	16
Змістовий модуль 3. Особливості діяльності асистента вчителя та фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі							
Тема 9. Діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі	8	2	2	-	-	-	4
Тема 10. Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі. Модель спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням	7	2	2	-	-	-	3

Модульний контроль	2						
Разом	17	4	4		-	-	7
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього за змістовий модуль «Інклюзивна педагогіка»	90	20	10	12	-	-	27
Усього за навчальну дисципліну «Інклюзивна освіта»	180	40	40	34	-	-	54

6. Програма навчальної дисципліни

Програма змістового модуля «Освітня інтеграція в сучасному світі»

Тема 1. Освітня інтеграція та інклюзія: генеза науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір

Вступ до інтегрованого курсу: програма, структура та очікування. Концептуальні засади розвитку освітньої інтеграції дітей з ООП як основа розвитку необхідних компетенцій для організації та реалізації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.

Освітня інтеграція та інклюзія: концептуальні рамки. Концепція нормалізації та теорія включення як підґрунтя для забезпечення рівних шансів у навчанні, вихованні та розвитку для всіх дітей. Середовище, дружнє для дитини, у межах концепції ЮНІСЕФ.

Ключові слова: діти з особливими освітніми потребами, інтеграція, інклюзія, соціальна інклюзія, освітня інклюзія, інклюзивна освіта.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 5, 9, 10, 11, 21]

Тема 2. Інвалідність та суспільство. Інклюзивна освіта. Понятійно-термінологічні визначення, переваги, наявні виклики

Інвалідність та суспільство. Поняття інвалідності в контексті соціальної інтеграції. Визначення поняття «інвалідність». Конвенція ООН про права людей з інвалідністю. Аналіз понять «виключення», «сегрегація», «інтеграція». Завдання та принципи інклюзивної освіти. Концепції інклюзивної освіти у документах ЮНЕСКО, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Світового банку тощо. Підходи до освіти: особливості традиційного та інклюзивного підходів до освіти. Міждисциплінарність досліджень у сфері інклюзивної освіти.

Саламанська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб з інвалідністю. Соціальна та медична моделі розуміння інвалідності. Переваги інклюзивної освіти для всіх учасників освітнього процесу: дітей з особливими потребами та їхніх однолітків, батьків дітей з особливими потребами, педагогів, керівників закладів освіти, інших членів місцевих громад, суспільства загалом. Основні бар'єри на

шляху впровадження інклюзивної освіти: фізичні, інформаційні, інституційні, ментальні. Наявні виклики.

Ключові слова: інклюзивна освіта, освітологія, виключення, сегрегація, інтеграція, інтегроване навчання, інклюзивне навчання.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 3, 5, 11, 15, 16, 17]

Тема 3. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти

Досвід упровадження інклюзивної освіти в різних країнах світу: США, Італія, Норвегія, Фінляндія, Німеччина, Польща, Ізраїль та ін. (нормативно-правове забезпечення, мережа закладів, кадрове забезпечення тощо). Досвід упровадження інклюзивної освіти у країнах пострадянського простору.

Ключові слова: п'ятий період еволюції ставлення суспільства до осіб з порушеннями психофізичного розвитку «Від інституціалізації до інтеграції», спеціальна освіта, інклюзивна освіта.

Рекомендована основна література [2, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 6, 11]

Тема 4. Становлення і розвиток інклюзивної освіти в Україні

Етапи розвитку інклюзивної освіти в Україні. Особливості впровадження інклюзивної освіти в Україні. Динаміка розвитку інклюзивної освіти в Україні. Сучасний стан спеціальної та інклюзивної освіти в Україні.

Міжнародна політика і законодавча база освітньої інтеграції. Основні міжнародні документи у галузі прав людини, міжнародне законодавство у сфері освіти дітей з порушеннями психофізичного розвитку: Конвенція ООН про права дитини, Конвенція ООН про права людей з інвалідністю.

Ключові слова: Міжнародна політика і законодавча база інклюзивної освіти, Саламанська декларація, документи ООН і ЮНЕСКО, Конвенція ООН про права дитини, Конвенція ООН про права людей з інвалідністю.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [5, 9, 11, 17]

Тема 5. Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Інклюзивна освіта у контексті реалізації Нової української школи. Цінності інклюзивної освіти

Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Концепція Нової української школи. Упровадження інклюзивної освіти у межах реалізації Концепції Нової української школи. Цінності інклюзивної освіти. Роль школи у просуванні інклюзивних цінностей. Прийняття дітей з особливими потребами у закладах освіти та спільнотах.

Ключові слова: Концепція Нової української школи, бар'єри на шляху впровадження інклюзивної освіти, цінності інклюзивної освіти.

Рекомендована основна література [5]

Рекомендована додаткова література [8, 19, 20]

Тема 6. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві

Міжнародні документи ООН у сфері інклюзивної освіти: Загальна Декларація прав людини (1948), Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти (1960), Конвенція про права дитини (1989), Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю (1993), Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (2006). Декларації міжнародних Форумів у сфері освіти: Всесвітня декларація про освіту для всіх (Джомтєн, 1990), Саламанська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у галузі освіти осіб з ООП та Рамки Дій щодо освіти осіб з ООП (1994), Компенгагенська декларація про соціальний розвиток (1995), Дакарські рамки дій. Освіта для всіх: Виконання наших загальних зобов'язань (2000), Інчхонська декларація. Освіта – 2030: забезпечення загальної інклюзивної і справедливої якісної освіти та навчання протягом усього життя (2015).

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 5, 6, 11, 21]

Тема 7. Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти

Законодавство України щодо забезпечення права дітей з ООП на інклюзивну освіту. Укази Президента України у сфері інклюзивної освіти. Основні положення Постанов Кабінету Міністрів України, що регламентують надання державної підтримки особам з ООП. Накази Міністерства освіти і науки України щодо організації інклюзивного навчання.

Ключові слова: нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти, освітні закони і нормативно-правові акти України, Закон України «Про освіту» (2017), реформа освітньої системи, освітня субвенція.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 5, 6, 11, 21, 22-25]

Тема 8. Система управління інклюзивною освітою

Рівні управління інклюзивною освітою (вищий, центральний, обласний, місцевий). Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері інклюзивної освіти. Міжвідомче партнерство з питань допомоги дітям з ООП. Роль громадських організацій та батьківських об'єднань у розвитку інклюзивної освіти. Соціоосвітнє партнерство в інклюзивній освіті.

Ключові слова: державно-громадське управління інклюзивної освіти, міжвідомче партнерство, соціоосвітнє партнерство.

Рекомендована основна література [4, 5]

Рекомендована додаткова література [22-25]

Тема 9. Державні освітні структури і заклади, які забезпечують освіту дітей з ООП

Характеристика державних освітніх структур і закладів, які забезпечують освіту дітей з ООП в Україні. Комбінована система надання освітніх послуг дітям з ООП: заклади загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, заклади спеціальної освіти, навчально-реабілітаційні центри. Функції інклюзивно-ресурсних центрів. Завдання ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти.

Аналіз системи надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами. Міжвідомче партнерство на інституційному рівні в питаннях допомоги дітям з ООП.

Ключові слова: заклади дошкільної і загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, заклади спеціальної освіти, навчально-реабілітаційний центр, Інклюзивно-ресурсні центри, ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]
Рекомендована додаткова література [9-11, 21]

Тема 10. Деонтологія інклюзивної освіти

Деонтологія як вчення про проблеми моралі та моральності. Деонтологія в освіті. Поняття «деонтологія інклюзивної освіти». Основні завдання деонтології інклюзивної освіти. Характеристика принципів деонтології інклюзивної освіти. Вимоги до моральності, професійного обов'язку та професійної поведінки вчителя в інклюзивному класі.

Ключові слова: деонтологія.

Рекомендована основна література [5]

Програма змістового модуля «Інклюзивна педагогіка»

Тема 1. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання

Гене́за становлення і розвитку інклюзивної педагогіки в Україні як галузі педагогічного знання скрізь призму розвитку освіти для дітей з особливими потребами за кордоном і в Україні. Розгляд трансформації методологічних підходів до спільного навчання і виховання дітей з порушеннями розвитку і дітей, які таких порушень не мають. Періодизація процесу розвитку інклюзивної педагогіки як науки про навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі. Коротка змістова характеристика періодів становлення і розвитку інклюзивної педагогіки:

Ключові слова: інклюзивна педагогіка, періоди становлення і розвитку інклюзивної педагогіки.

Рекомендована основна література [3]
Рекомендована додаткова література [14-16]

Тема 2. Дитина з ООП як суб'єкт інклюзивної освіти. Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація

Поняття про особливі освітні потреби. Класифікація особливих освітніх потреб ЮНЕСКО. Підходи до особливих освітніх потреб у Міжнародній Класифікації Функціонування, Обмежень Можливостей і Здоров'я.

Класифікація дітей за українським законодавством, яким необхідно надавати особливі освітні потреби.

Особливі освітні потреби, пов'язані з особливою організацією освітнього процесу. Особливі освітні потреби, пов'язані з адаптацією змісту загальної освітньої програми. Особливі освітні потреби, пов'язані з адаптацією способів подання навчального матеріалу. Особливі освітні потреби, пов'язані з подоланням труднощів у розвитку, соціалізації та адаптації.

Ключові слова: особливі освітні потреби, спеціальні освітні умови, індивідуальна освітня траєкторія.

Рекомендована основна література [4, 5]

Рекомендована додаткова література [6-8, 21]

Тема 3. Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища

Універсальний дизайн у сфері освіти. Принципи універсального дизайну. Трагування доступності у Конвенції ООН про права людей з інвалідністю. Правове забезпечення архітектурної доступності в Україні. Критерії доступності.

Особливості застосування універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі. Архітектурна доступність, розумне пристосування. Облаштування просторово-фізичного інклюзивного освітнього середовища для дітей з ООП. Медіатека та ресурсна кімната.

Основні поняття теми: архітектурна доступність, розумне пристосування, універсальний дизайн, універсальний дизайн у сфері освіти.

Рекомендована основна література [1, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 18]

Тема 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП як умова успішної інтеграції дітей у соціум. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП

Поняття про психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі. Складники психолого-педагогічного супроводу. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги.

Основні завдання та функції команди психолого-педагогічного супроводу. Склад команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП у закладі загальної середньої та дошкільної освіти. Організація роботи команди психолого-педагогічного супроводу. Асистент вчителя як учасник освітнього процесу; асистент дитини як відповідальний за соціальний супровід дитини; батьки як активні учасники освітнього процесу дитини з ООП. Взаємодія усіх учасників команди психолого-педагогічного супроводу в освітньому процесі.

Ключові слова: психолого-педагогічний супровід, команда психолого-педагогічного супроводу, психолого-педагогічні послуги, корекційно-розвиткові послуги, асистент вчителя, асистент дитини, батьки як учасники освітнього процесу.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 9, 10, 11, 16, 21, 24]

Тема 5. Оцінка розвитку дитини та визначення її особливих освітніх потреб

Особливості розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Концептуальні і методологічні засади організації процесу оцінювання. Зміна існуючої системи оцінки спеціальних освітніх потреб у контексті переходу від медичної до соціальної моделі в освіті. Характеристика сфер розвитку дитини, основні концепції / підходи до них. Технології оцінювання розвитку дитини. Типи оцінювання за рівнем його реалізації: первинний і комплексний; за сферами розвитку: психологічний, емоційний, логопедичний. Методики реалізації первинного оцінювання на рівні закладу освіти. Методики реалізації комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини.

Загальна характеристика діяльності Інклюзивно-ресурсних центрів щодо здійснення комплексного оцінювання розвитку дитини та визначення її особливих освітніх потреб.

Ключові слова: оцінювання розвитку дитини, первинна оцінка, комплексна оцінка, Інклюзивно-ресурсний центр.

Рекомендована основна література [4]

Рекомендована додаткова література [4, 6, 7]

Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП

Особливості організації освітнього процесу в інклюзивному закладі освіти: розроблення і реалізація Індивідуальної програми розвитку, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, створення інклюзивного освітнього середовища, подолання бар'єрів на шляху організації та впровадження інклюзивного навчання, професійне співробітництво в інклюзивному закладі освіти.

Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП як документ реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Технологія розробки індивідуальної програми розвитку. Етапи виконання індивідуальної програми розвитку. Моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку. Індивідуальний навчальний план.

Ключові слова: індивідуальна програма розвитку, індивідуальний навчальний план, SMART-цілі.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [6, 7]

Тема 7. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі

Концепції, орієнтовані на індивідуальний підхід у процесі навчання в інклюзивному освітньому середовищі (теорія множинного інтелекту, концепція, орієнтована на освітні потреби дітей, концепція універсального дизайну). Диференційований та індивідуальний підходи у навчанні дітей з ООП. Сутність традиційного інтенсивного навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Методики на основі підходу «Навчання у співробітництві». Стратегії когнітивного навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Технологія спільного викладання.

Ключові слова: технології інклюзивного навчання.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 6, 7]

Тема 8. Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання

Сутність поняття «педагогічне оцінювання». Класифікація методів педагогічного оцінювання. Основні завдання та функції оцінювання навчання учнів з ООП. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з ООП. Методи реалізації формульованого оцінювання. Підсумкове оцінювання результатів навчання учнів з ООП. Портфоліо учня як інструмент оцінювання.

Ключові слова: педагогічне оцінювання, формульоване оцінювання.

Рекомендована основна література [2, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [6, 10]

Тема 9. Діяльність асистента вчителя в інклюзивному закладі освіти.

Основні завдання та роль асистента вчителя. Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особистісні характеристики. Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя. Роль асистента вчителя у забезпеченні навчальних та інших потреб учнів. Порівняння обов'язків учителя та асистента вчителя.

Ключові слова: асистент вчителя, функції асистента вчителя.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 17, 21]

Тема 10. Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі Модель спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням

Актуальність введення до штатного розпису закладів загальної середньої та дошкільної освіти спеціального педагога – фахівця зі спеціальної освіти для професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. Модель спеціального педагога інклюзивного закладу освіти. Компетентності та функції спеціального педагога інклюзивного закладу освіти. Порівняння обов'язків асистента учителя та спеціального педагога.

Ключові слова: спеціальний педагог, координатор інклюзивного навчання.

Рекомендована основна література [3]

1. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з модуля «Освітня інтеграція в сучасному світі»

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	2	2	3	3
Відвідування практичних занять	1	5	5	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	5	50	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом		-	110	-	75	-	76
Максимальна кількість балів: 261							
Розрахунок коефіцієнта: $k=261/100=2,61$							

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з модуля «Інклюзивна педагогіка»

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	6	6	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	6	6	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	-	-	6	60	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	6	30	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом		-	64	-	138	-	59
Максимальна кількість балів: 261							
Розрахунок коефіцієнта: $k=261/100=2,61$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Модуль «Освітня інтеграція в сучасному світі»

Тема 1. Освітня інтеграція та інклюзія: генеза науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір (2 год.).

Завдання: Прочитайте Саламанську декларацію та рамки дій щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-94#Text. Визначте, які кроки має зробити держава задля організації інклюзивної освіти на національному рівні.

Форма подання: результати подаються у вигляді документу Word, у якому визначено план дій держави задля організації інклюзивної освіти на національному рівні.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Розкрито тему та викладено основні аспекти планування дій.	Викладено деякі аспекти планування дій.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Зовнішній вигляд плану	План містить пункти та підпункти для візуального оформлення матеріалу (складний план). Декілька мікротем об'єднуються в одному пункті плану, а потім конкретизуватися в підпунктах.	План містить декілька пунктів, з яких 1-2 пункти конкретизуються у підпунктах для візуального оформлення матеріалу.	План складається лише з пунктів (простий план).	План технічно не відредаговано.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Інвалідність та суспільство. Інклюзивна освіта. Понятійно-термінологічні визначення, переваги, наявні виклики (2 год.).

Завдання: Дайте власне визначення поняттю «інклюзивна освіта» з урахуванням освітологічного підходу до визначення поняття «освіта». Наведіть приклади ситуації включення, сегрегації, інтеграції та інклюзії у навчанні дітей з ООП.

Форма подання: результати подаються у вигляді есе у документі Word.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція автора	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Докази та приклади	Усі докази та приклади є конкретними та доречними, які пояснюють, як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Більшість доказів і прикладів є конкретними і пояснюють як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Щонайменше один із доказів та прикладів є релевантним та показує, як ці докази підтверджують позицію автора.	Докази та приклади НЕ мають значення та/або не пояснюють позицію автора.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 3. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти (2 год.).

Завдання: Окресліть перспективні напрями розвитку інклюзивної освіти в Україні, враховуючи зарубіжний досвід США (закон «IDEA») і країн Європейського Союзу.

Форма подання: результати подаються у вигляді есе у документі Word.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Позиція автора	Виклад позиції дає чітко та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Докази та приклади	Усі докази та приклади є конкретними та доречними, які пояснюють, як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Більшість доказів і прикладів є конкретними і доречними, пояснюють як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Щонайменше один із доказів та прикладів є релевантним та показує, як ці докази підтверджують позицію автора.	Докази та приклади НЕ мають значення та/або не пояснюють позицію автора.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 4. Становлення і розвиток інклюзивної освіти в Україні (2 год.).

Завдання: Проаналізуйте основні результати впровадження національного проєкту «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації».

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Презентація ілюструє точно та ґрунтовне розуміння результатів проєкту.	Презентація ілюструє точно розуміння більшості результатів проєкту.	Презентація ілюструє обмежене розуміння результатів проєкту.	Презентація ілюструє відсутність розуміння результатів проєкту.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Джерела	Усі джерела, що використовуються	Усі джерела, що використовуються для	Більшість джерел, що	Багато джерел є підозрілими (не

	для цитат, статистичних даних та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	цитат, статистичних даних та фактів, заслуговують довіри, і більшість із них цитуються правильно.	використовують ся для цитат, статистики та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	заслуговують довіри) та/або не цитуються правильно.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 5. Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Інклюзивна освіта у контексті реалізації Нової української школи. Цінності інклюзивної освіти (2 год.).

Завдання: Проаналізуйте Концепцію Нової української школи

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Обґрунтуйте, яким чином Нова українська школа сприяє розвитку інклюзивної освіти.

Форма подання: результати подаються у вигляді есе у документі Word.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція автора	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції автора щодо теми	Виступ дає чітке розуміння позиції автора з даної теми	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції автора.	Виклад позиції автора відсутній.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.

<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Докази та приклади	Усі докази та приклади є конкретними та доречними, які пояснюють, як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Більшість доказів і прикладів є конкретними і доречними, пояснюють як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Щонайменше один із доказів та прикладів є релевантним та показує, як ці докази підтверджують позицію автора.	Докази та приклади НЕ мають значення та/або не пояснюють позицію автора.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві (4 год.).

Завдання: Проаналізуйте основні положення міжнародних документів, що регламентують право на інклюзивну освіту.

Форма подання: результати узагальнення подайте у вигляді таблиці, висновки обґрунтуйте.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться мова.	Студент/ка точно резюмує більшу частину документів, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення документів.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Джерела	Усі джерела, що	Усі джерела, що	Більшість	Багато джерел є

	використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, заслуговують довіри, і більшість із них цитуються правильно.	джерел, що використовують ся для цитат, статистики та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	підозрілими (не заслуговують довіри) та/або не цитуються правильно.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 7. Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти (4 год.).

Завдання: Здійсніть порівняльну характеристику міжнародного і національного законодавства у сфері інклюзивної освіти.

Форма подання: результати узагальнення подайте у вигляді таблиці, висновки обґрунтуйте.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться мова.	Студент/ка точно резюмує більшу частину документів, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення документів.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Джерела	Усі джерела, що використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, є достовірними та цитуються	Усі джерела, що використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, заслуговують довіри, і більшість із них цитуються правильно.	Більшість що джерел, що використовують ся для цитат, статистики та фактів, є достовірними та	Багато джерел є підозрілими (не заслуговують довіри) та/або не цитуються правильно.

	правильно.		цитуються правильно.	
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 8. Система управління інклюзивною освітою (2 год.).

Завдання: Розробіть схему партнерських відносин між закладом загальної середньої освіти та іншими закладами й установами з метою організації інклюзивного освітнього середовища.

Форма подання: результати подайте у вигляді ментальної карти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко визначені та описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко визначені та описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко визначені та описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не визначені та не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у схемі. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 9. Державні освітні структури і заклади, які забезпечують освіту дітей з ООП (3 год.).

Завдання: Проаналізуйте динаміку кількості закладів спеціальної освіти та закладів дошкільної та загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням впродовж останніх років на прикладі будь-якого регіону.

Форма подання: результати узагальнення подайте у вигляді таблиці або діаграми.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко визначені та описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко визначені та описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко визначені та описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не визначені та не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблиці або діаграмі. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблиці або діаграмі. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але таблиця/діаграма не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 10. Деонтологія інклюзивної освіти (2 год.).

Завдання: Сформулюйте основні деонтологічні вимоги до діяльності педагогічних працівників в інклюзивному класі, спираючись на статті Закону України «Про освіту» і Закону України «Про загальну середню освіту».

Форма подання: результати подайте у вигляді буклету/постеру.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Оригінальність проєктів	Графічні зображення, що використані на плакаті, відображають винятковий ступінь студентської творчості у їх створенні та/або відтворенні.	Деякі графічні зображення, що використані на плакаті, відображають творчі здібності студентів у їх створенні та/або відтворенні.	Графічні зображення було відтворено студентом/кою, але використанням ідеї інших.	Графічні зображення не відповідають темі.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Точність змісту	На плакаті відображається щонайменше 7 точних фактів.	На плакаті відображається 5-6 точних фактів.	На плакаті відображаються 3-4 точні факти.	На плакаті відображається менше 3х точних фактів.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Привабливість / дизайн	Плакат надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Плакат дуже погано оформлений.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Грамотичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Модуль «Інклюзивна педагогіка»

Тема 1. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання (2 год.).

Завдання: Знайдіть в інтернеті англomовну статтю, присвячену проблемам інклюзивної педагогіки, здійсніть її переклад на укр. мову. Напишіть тези цієї статті.

Форма подання: результати подайте у вигляді тез статті.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення важливої	Студент/ка називає всі головні аспекти	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі	Студент/ка не може точно визначити

інформації	статті, логічно їх ранжуючи.		основні аспекти статті.	основні аспекти статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Грамотичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Дитина з ООП як суб'єкт інклюзивної освіти. Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація (4 год.).

Завдання 1. Охарактеризуйте категорії дітей з ООП за різними класифікаційними ознаками.

Форма подання: Результати узагальнення подайте у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно	Студент/ка точно резюмує більшу частину	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення

		описати, про що йдеться мова.	документів, але має певне непорозуміння.	документів.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Якість джерел	Дослідники самостійно знаходять іноземні (англомовні) та вітчизняні надійні, цікаві джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники самостійно знаходять вітчизняні надійні джерела інформації для кожного своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, за допомогою інших, знаходять принаймні 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, зі значною допомогою інших, знаходять щонайменше 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Завдання 2. Здійсніть в інформаційних джерелах пошук визначення поняття «особливі освітні потреби», класифікації особливих освітніх потреб. Подайте узагальнення у вигляді таблиці.

Форма подання: Результати узагальнення подайте у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться мова.	Студент/ка точно резюмує більшу частину документів, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення документів.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Якість джерел	Дослідники самостійно знаходять іноземні (англомовні) та вітчизняні надійні, цікаві джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники самостійно знаходять вітчизняні надійні джерела інформації для кожного своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, за допомогою інших, знаходять принаймні 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, зі значною допомогою інших, знаходять щонайменше 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.

	кожної своєї ідеї чи кожного питання.		кожної своєї ідеї чи кожного питання.	кожного питання.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 3. Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища (2 год.).

Завдання: підготуйте загальні рекомендації щодо організації просторово-фізичного інклюзивного освітнього середовища для дітей з порушеннями зору, для дітей з порушеннями слуху, для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, дітей з інтелектуальними порушеннями.

Форма подання: результати подайте у вигляді буклету/постеру.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Оригінальність проєктів	Графічні зображення, що використані на плакаті, відображають винятковий ступінь студентської творчості у їх створенні та/або відтворенні.	Деякі графічні зображення, що використані на плакаті, відображають творчі здібності студентів у їх створенні та/або відтворенні.	Графічні зображення було відтворено студентом/кою, але з використанням ідеї інших.	Графічні зображення не відповідають темі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Точність змісту	На плакаті відображається щонайменше 7 точних фактів.	На плакаті відображається 5-6 точних фактів.	На плакаті відображаються 3-4 точні факти.	На плакаті відображається менше 3х точних фактів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Плакат надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Плакат дуже погано оформлений.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Граматика	Граматичні помилки відсутні на плакаті.	Є 1 граматична помилка на плакаті.	Є 2 граматичні помилки на плакаті.	На плакаті більше 2х граматичних помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.

			часу.	
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Критерії оцінювання:

1. Здатність до аналізу інформації – 1 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати уміння працювати з інформаційними джерелами – 1 б.
4. Здатність продемонструвати уміння фахово презентувати результати власної пошукової діяльності – 1 б.
5. Здатність грамотно презентувати результати діяльності – 1 б.

Тема 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП як умова успішної інтеграції дітей у соціум. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП (2 год.).

Завдання: розробіть тренінгове заняття з метою формування у членів команди психолого-педагогічного супроводу умінь працювати у команді.

Форма подання: результати подайте у вигляді конспекту тренінгового заняття.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Методичні матеріали	Всі матеріали для тренінгового заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість матеріалів для тренінгового заняття підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно підібрано матеріал для тренінгового заняття.	Методичні матеріали для тренінгового заняття підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Оформлення	Конспект оформлено методично правильно та з використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті уроку. Дотримано структуру тренінгового заняття.	Конспект оформлено методично правильно та з використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру тренінгового заняття.	Конспект оформлено з помилками. Використані матеріали не завжди відповідають темі і змісту тренінгового заняття.	Конспект тренінгового заняття не відповідає темі і меті. Порушено структуру тренінгового заняття
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.

			помилки в граматиці чи правописі.	
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначених дедлайнів.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням на більше ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Всього	5 балів			

Тема 5. Оцінка особливих освітніх потреб дитини у контексті соціально-інклюзивної моделі в освіті (3 год.).

Завдання: Доберіть методики для первинної оцінки різних сфер розвитку дитини.

Форма подання: результати узагальнення подайте у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться мова.	Студент/ка точно резюмує більшу частину документів, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення документів.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0,25</i>	<i>0</i>
Якість джерел	Дослідники самостійно знаходять іноземні (англомовні) та вітчизняні надійні, цікаві джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники самостійно знаходять вітчизняні надійні джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, за допомогою інших, знаходять принаймні 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.	Дослідники, зі значною допомогою інших, знаходять щонайменше 2 надійних джерела інформації для кожної своєї ідеї чи кожного питання.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0,25</i>	<i>0</i>
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0,25</i>	<i>0</i>

Всього	5 балів
---------------	----------------

Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП (3 год.).

Завдання: Заповніть індивідуальну програму розвитку в розділі «Наявний рівень знань та умінь учня». На основі наявного рівня розвитку дитини розробіть цілі та завдання з урахуванням принципів цілепокладання SMART для двох сфер (на вибір студента: безпека, соціальний розвиток, комунікативні навички, поведінка, навички самостійності, навчальні навички).

Форма подання: результати узагальнення подайте у вигляді заповненого розділу «Наявний рівень знань та умінь учня» Індивідуальної програми розвитку у Word документі.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Цілі та завдання	Цілі та завдання сформульовано з урахуванням принципів цілепокладання SMART (з використанням усіх п'яти компонентів постановки завдань) для двох сфер.	Цілі та завдання сформульовано з урахуванням деяких принципів цілепокладання SMART (з використанням 3-4 компонентів постановки завдань) для двох сфер.	Цілі та завдання сформульовано з урахуванням деяких принципів цілепокладання SMART (з використанням 1-2 компонентів постановки завдань) або для однієї сфери.	Цілі та завдання не сформульовано з урахуванням деяких принципів цілепокладання SMART
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Понятійно-категоріальний апарат	Пояснення студента/ки свідчить про повне розуміння понятійно-категоріального апарату до визначеної теми.	Пояснення студента/ки свідчить про суттєве розуміння понятійно-категоріального апарату до визначеної теми.	Пояснення студента/ки свідчить про деяке розуміння понятійно-категоріального апарату до визначеної теми.	Пояснення студента/ки свідчить про дуже обмежене розуміння понятійно-категоріального апарату до визначеної теми.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначених дедлайнів.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням на більше ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 7. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі (3 год.).

Завдання: Підготуйте план-конспект уроку з диференційованим навчанням в інклюзивному класі з використанням технології спільного викладання.

Форма подання: результати подайте у вигляді плану-конспекту уроку.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Методичні матеріали	Всі матеріали для уроку підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та особливих освітніх потреб дитини. Розроблено якісні диференційовані завдання.	Більшість матеріалів для уроку підібрані методично правильно та креативно, відповідно до особливих освітніх потреб дитини. Розроблено диференційовані завдання.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно розроблено диференційовані завдання.	Методичні матеріали для уроку підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Оформлення	План-конспект уроку оформлено методично правильно та з використанням сучасних наочних матеріалів, які відповідають темі та меті уроку. Дотримано структуру уроку.	План-конспект уроку оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру уроку.	План-конспект уроку оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають темі і змісту уроку. Дещо порушено структуру уроку.	План-конспект уроку не відповідає темі і меті уроку. Порушено структуру уроку.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначених дедлайнів.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням на більше ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Всього	5 балів			

Тема 8. Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання (2 год.).

Завдання: Розробіть модель портфоліо учня з ООП.

Форма подання: результати подайте у вигляді (на вибір студента) презентації, ментальної карти, Word документу тощо.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Оригінальність портфоліо	Робота відображає винятковий ступінь студентської творчості у її створенні.	Робота відображає творчі здібності студентів у її створенні.	У роботі представлено ідеї, наявні у методичній літературі відповідним посиаланням.	Робота не містить оригінальних творчих ідей.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Грамотичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

Тема 9. Діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі (2 год.).

Завдання: Розробіть приклади адаптацій та модифікацій завдань з навчального предмету «Українська мова» для дітей різних категорій.

Форма подання: завдання подайте у вигляді Word документу.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Методичні матеріали	Завдання розроблено методично правильно відповідно до віку та особливих освітніх потреб дитини.	Більшість завдань розроблено методично правильно відповідно до особливих освітніх потреб дитини.	Більшість представлених матеріалів методично правильно оформлені, але не ретельно розроблено завдання.	Завдання розроблено неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Лексика та грамотність	Студент/ка використовує лексику відповідно до теми та	Студент/ка використовує відповідну лексику, однак присутні	Студент/ка не завжди використовує	Студент/ка використовує некоректну лексику.

	віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначених дедлайнів.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням на більше ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 10. Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі Модель спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням (2 год.).

Завдання: Знайдіть в інтернеті англomовну статтю, присвячену фаховій діяльності спеціальних педагогів в загальноосвітньому середовищі, здійсніть її переклад на укр. мову. Напишіть тези цієї статті.

Форма подання: результати подаються у вигляді тез статті у Word документі.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Грамотичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2х помилок.

	помилки відсутні.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайну	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайну.	Робота подана із запізненням до 6 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше, ніж 12 годин від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
Змістовий модуль «Освітня інтеграція в сучасному світі»			
МКР 1	Тестування в ЕНК «Освітня інтеграція в сучасному світі» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання	1 бал / правильна відповідь, макс. – 25 б.
МКР 2	Тестування в ЕНК «Освітня інтеграція в сучасному світі» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання	1 бал / правильна відповідь, макс. – 25 б.
МКР 3	Тестування в ЕНК «Освітня інтеграція в сучасному світі» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання	1 бал / правильна відповідь, макс. – 25 б.
Змістовий модуль «Інклюзивна педагогіка»			
МКР 1	Тестування в ЕНК «Інклюзивна педагогіка» (25 тестових завдань)	Правильна відповідь на тестове завдання	1 бал / правильна відповідь, макс. – 25 б.
МКР 2	Письмова форма; виконання практичного завдання	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
		2. Здатність продемонструвати творчий підхід та генерування ідей у процесі розв'язання практичних професійних проблемних питань з організації інклюзивного освітнього процесу та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП в інклюзивному освітньому просторі	10 балів
		3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів

МКР 3	Письмова форма; виконання аналітичного завдання	1. Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід до вирішення професійного завдання	20 балів
		2. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмова.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 15 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 15 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента професійних компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання репродуктивного і аналітичного характеру

1. Охарактеризуйте статті Закону України «Про освіту» (2017 р.), які стосуються надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами, та їх значення для розвитку вітчизняної інклюзивної освіти.

2. Проаналізуйте нові поняття, які визначено у Законі України «Про освіту» (2017 р.) і які стосуються інклюзивного навчання.

3. Які аргументи висловлюють прихильники і противники освітньої інтеграції?

4. Охарактеризуйте сучасний стан розвитку інклюзивної освіти в Україні. Проаналізуйте українське законодавство щодо забезпечення інклюзивного навчання дітей дошкільного і шкільного віку з особливими освітніми потребами.

5. Проаналізуйте концепцію нормалізації та теорію включення як підґрунтя для забезпечення рівних шансів для всіх дітей.

6. Охарактеризуйте вимоги до навчально-методичного забезпечення інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами. Розкрийте технологію розроблення індивідуальної програми розвитку учня класу з інклюзивною формою навчання.

7. Проаналізуйте медичну та соціальну модель інвалідності. Визначте

їхній вплив на розвиток освіти дітей з інвалідністю.

8. Охарактеризуйте інклюзивну освіту осіб з порушеннями психофізичного розвитку в освітологічному контексті та визначте її місце в освітній системі України.

9. Проаналізуйте сучасні проблеми інклюзивного навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в Україні.

10. Проаналізуйте досвід упровадження інклюзивної освіти в різних країнах. Охарактеризуйте значення вивчення зарубіжного досвіду для розвитку інклюзивної освіти в Україні.

11. Охарактеризуйте національне законодавство у сфері освіти дітей з особливими освітніми потребами. Проаналізуйте українське законодавство щодо забезпечення рівного доступу дітям з психофізичними порушеннями до якісної освіти.

12. Охарактеризуйте особливості організації інклюзивного освітнього процесу.

13. Проаналізуйте переваги інклюзивної освіти для всіх учасників освітнього процесу: дітей з особливими потребами та їхніх однолітків, батьків дітей з особливими потребами, педагогів, керівників закладів освіти, інших членів місцевих громад, суспільства загалом.

14. Охарактеризуйте основні бар'єри на шляху впровадження інклюзивної освіти: фізичні, інформаційні, інституційні, ментальні.

15. Охарактеризуйте цінності інклюзивної освіти. Визначте роль школи у просуванні інклюзивних цінностей.

16. Дайте порівняльну характеристику інклюзивного та інтегрованого навчання за такими критеріями: форма організації освітнього процесу, зміст освіти, освітні результати, взаємодія і комунікація дітей.

17. Дайте порівняльну характеристику інклюзивного та інтегрованого навчання за такими критеріями: зміст освіти, умови і можливості реалізації соціальної функції освіти, використання потенціалу батьків, суть освіти.

18. Охарактеризуйте структуру індивідуальної програми розвитку дитини та визначте етапи роботи над створенням ІПР дитини.

19. Охарактеризуйте поняття «професійне співробітництво міждисциплінарної команди спеціалістів в інклюзивному середовищі». Визначте напрями міждисциплінарного супроводу дітей з особливими потребами у закладі освіти з інклюзивною формою навчання.

20. Охарактеризуйте особливості роботи фахівця зі спеціальної освіти в інклюзивних закладах освіти.

21. Поясніть порядок оформлення дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного класу.

22. Проаналізуйте роль психолого-педагогічного супроводу для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами інклюзивному закладі освіти.

23. Проаналізуйте основні підходи до застосування концепції універсального дизайну у навчанні.

24. Охарактеризуйте психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові

послуги у системі психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі.

25. Визначте склад та функції команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.

26. Охарактеризуйте генезу становлення і розвитку інклюзивної педагогіки в Україні як галузі педагогічного знання скрізь призму розвитку освіти для дітей з особливими потребами за кордоном і в Україні.

27. Проаналізуйте періодизацію процесу розвитку інклюзивної педагогіки як науки про навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі. Дайте коротку змістову характеристику періодів становлення і розвитку інклюзивної педагогіки.

28. Розкрийте предмет, мету і завдання інклюзивної педагогіки. Охарактеризуйте понятійно-категоріальний апарат інклюзивної педагогіки.

29. Охарактеризуйте концептуальні засади організації процесу оцінювання. Розкрийте суть зміни системи оцінки спеціальних освітніх потреб у контексті переходу від медичної до соціально-інклюзивної моделі в освіті.

30. Розкрийте типи оцінювання розвитку дитини за рівнем його реалізації: первинний і комплексний; за сферами розвитку: психологічний, емоційний, логопедичний.

31. Охарактеризуйте методики реалізації первинного оцінювання на рівні закладу освіти.

32. Дайте загальну характеристику діяльності Інклюзивно-ресурсних центрів щодо здійснення оцінки особливих потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

33. Охарактеризуйте сучасні проблеми інклюзивного навчання та шляхи їх вирішення.

34. Розкрийте основні завдання та роль асистента вчителя; функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Визначте компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особистісні характеристики.

35. Проаналізуйте роль асистента вчителя у забезпеченні особливих освітніх потреб учнів. Порівняйте обов'язки учителя та асистента вчителя.

36. Проаналізуйте роль спеціального педагога у забезпеченні особливих освітніх потреб учнів. Порівняйте обов'язки спеціального педагога та асистента вчителя.

Питання практичного характеру

1. Складіть методичні рекомендації для асистента вчителя класу з інклюзивною формою навчання, в якому навчаються діти з різними особливими освітніми потребами (категорія дітей зазначається).

2. Визначте особливі освітні потреби дитини на основі опису розвитку дитини. Обґрунтуйте свою відповідь. Окресліть основні напрями навчально-виховної і корекційно-розвивальної роботи педагога з цією дитиною в освітньому просторі дошкільного навчального закладу з інклюзивною

формою навчання (опис буде надано на екзамені).

3. Проаналізуйте інклюзивний кейс, наведіть найкращий, на Вашу думку, можливий спосіб вирішення ситуації.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта змістового модуля «Освітня інтеграція в сучасному світі»

Разом: 90 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – б год., самостійна робота – 27 год.

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		
Назва модуля	Концептуальні засади розвитку інклюзивної освіти. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства					Нормативна база розвитку інклюзивної освіти		Державно-громадське управління інклюзивною освітою		
Кіл. балів за модуль	110 балів					75 балів		76 балів		
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми занять	Освітня інтеграція: генеза науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з ООП у загально-освітній простір	Інвалідність та суспільство. Інклюзивна освіта. Понятійно-термінологічні визначення, переваги, наявні виклики	Зарубіжний досвід інклюзивної освіти	Становлення і розвиток інклюзивної освіти в Україні	Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Інклюзивна освіта у контексті реалізації Нової української школи.	Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві	Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти	Система управління інклюзивною освітою	Державні освітні структури і заклади, які забезпечують освіту дітей з ООП	Деонтологія інклюзивної освіти
Робота над лекційним матеріалом в ЕНК	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Відвідування практич. зан.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	2 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Робота на практич. зан.	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Самост. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот. конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		

Всього: 231 бал. $K=261/100=2,61$

7. Навчально-методична карта змістового модуля «Інклюзивна педагогіка»

Разом: 90 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 12 год., семінарські – 10 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 27 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II						Змістовий модуль III	
Назва модуля	Інклюзивна педагогіка як галузь педагогічного знання		Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти						Особливості діяльності асистента вчителя та фахівців зі спеціальної освіти в ІОС	
Кіл. балів за модуль	64 балів		138 балів						59 балів	
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання	Дитина з ООП як суб'єкт інклюзивної освіти. Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація	Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища	Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП як умова успішної інтеграції дітей у соціум. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП	Оцінка особливих освітніх потреб дитини	Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП	Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі	Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання	Діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі	Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі
Робота над лекційним матеріалом в ЕНК	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Теми семінарських занять	Інклюзивна педагогіка як нова галузь педагогічного знання	Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація				Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП			Діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі	Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в ІОС
Відвідування сем. занять	1 б.	1 б.				1 б.			1 б.	1 б.

Робота на семінар. занятті	10 б.	10 б.				10 б.			10 б.	10 б.
Теми практичних занять			Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища	Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП	Оцінка особливих освітніх потреб дитини	Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП	Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі	Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання		
Робота на практич. занятті			1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.		
Робота на практич. зан.			10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів		
Самост. робота	5 балів	10 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)					Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		

Всього: 261 балів. $K=261/100=2,06$

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н.М. Дятленко, Н.З. Софій, О.В. Мартинчук, Ю.М. Найда, під заг. ред. М.Ф. Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практич. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; пер. з англ. К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. 296 с.
3. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія / О. В. Мартинчук. – К.: Вид-во учбової літератури, 2018. – 420 с. (на кафедрі)
4. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с.
5. Порошенко М. Інклюзивна освіта: навч. посібник. К. : Тов. «Агенство «Україна», 2019. 300 с.

Додаткова:

1. Байда Л.Ю. Інвалідність та суспільство: навч.-метод. посіб. / Л.Ю. Байда, О.В. Красюкова-Еннс, С.Ю. Буров та ін.; за заг. ред. Л.Ю. Байди, О.В. Красюкової-Еннс. К., 2012. 216 с.
2. Данілавичюте Е.А., Літовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
3. Єфімова С.М., Королюк С.В. Лідерство та інклюзивна освіта: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2011. 164 с.
4. Изменение существующей системы оценки специальных образовательных потребностей в контексте перехода от медицинской к социально-инклюзивной модели в образовании: учебные материалы Летней школы по инклюзии: Бишкек: Американский университет в Центральной Азии (АУЦА), 2017. 120 с.
5. Інклюзивне образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / Г. Булат, А. Кара А., В. Соловей и др. Часть 1. Кишинев, 2016. 168 с.
6. Інклюзивне образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / Г. Булат, С. Курилов, Н. Букун и др. Часть 2. Кишинев, 2016. 196 с.
7. Інклюзивне образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / А. Ефтоди, А. Балан, А. Кара и др. Часть 3. Кишинев, 2016. 128 с.

8. Індекс інклюзії : розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл : посіб. / Тоні Бут; пер. з англ. К. : ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 190 с.
9. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: навч.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 273 с.
10. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: навч.-метод. посіб. К.: «АТОПОЛ», 2010. 96 с.
11. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. К.: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
12. Мартинчук О.В. Діти з особливими освітніми потребами. *Дитина. Програма навчання і виховання дітей дошкільного віку від двох до семи років* / Наук. кер. програмою: О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна. К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. С. 94-99, 162-165, 239-243, 399-406.
13. Мартинчук О.В., Вертугіна В.М. Діти з особливими освітніми потребами / О.В. Мартинчук, В.М. Вертугіна. *Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина»* / наук. кер. проекту: В.О. Огнев'юк; наук. ред. Н.В. Кудикіна, В.У. Кузьменко. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. С. 291-307.
14. Мартинчук О.В. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць*. 2016. Вип 7 (1). С. 260-280.
15. Мартинчук О.В. Інклюзивна освіта: освітологічний контекст. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2016. № 3. С. 146-150.
16. Мартинчук О.В. Інклюзивна педагогіка в контексті розвитку сучасного наукового знання про освіту. *Освітологія: українсько-польський щорічник*. 2016. № 5. С. 147-151.
17. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 163 с.
18. Модуль. Доступність та універсальний дизайн / О. Красюкова-Еннс, Я. Грибальський, Л. Байда, В. Азін. К., 2011. 132 с.
19. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. Режим доступу до ресурсу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
20. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / Н. З. Софій, О. В. Онопрієнко, Ю. М. Найда та ін.; за заг. ред. Н. М. Бібік. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
21. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. К.: «А.С.К.», 2012. 307 с.

22. [Постанова КМУ від 9 серпня 2017 року № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».](http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html) Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html>
23. [Постанова КМУ від 12 липня 2017 року № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр».](http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html) Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html>
24. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 р. № 609
25. Про освіту / Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
26. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами / Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>
27. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
28. Софій Н., Найда Ю. Середовище, що належить дітям : poradnik dla pedagogiv zakladiv doskільної osviti / За заг. ред. В.В. Засенка. К., 2019. 65 с.
29. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами : навчання та супровід : навч.-метод. посібник / Л.І. Прохоренко, О.О. Бабяк, В.В. Засенко, Н.А. Ярмола : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160 с.
30. Учні початкових класів із порушеннями слуху : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник / С.В. Кульбіда, С.В. Литовченко, В.В. Жук, В.В. Литвинова. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 144 с.
31. Чеботарьова О., Гладченко І. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 128 с.
32. Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofiy N., Bahdanovich Hanssen N. Inclusive education in Ukraine – tension between policy and practice. *Dialogues between Northern and Eastern Europe on the Development of Inclusion. Theoretical and Practical Perspectives* / Edited By Natallia Bahdanovich Hanssen, Sven-Erik Hansén, Kristina Ström. London: Routledge, 2021. P.148-167. (in English).
33. Skrypnyk T., Maksymchuk M., Martynchuk O., Suprun H., Pavliuk R. Increasing the Competence of Teachers in the Formation of Socio-Emotional Skills of Inclusive Classes Pupils. *The New Educational Review*. 2021. 65 (3). 224-235. DOI: 10.15804/tner.2021.65.3.18 (in English)

34. Skrypnyk T., Martynchuk O., Klopota O., Gudonis V., Voronsca N. Supporting of children wsth special needs in inclusive environment by the teachers collaboration. *Pedagogika*. 2020. 138 (2). P. 193–208. DOI: 10.15823/p.2020.138.11

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. ЕНК «Інклюзивна освіта». Режим доступу: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=13707>
2. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».
3. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/>
4. Сайт НУШ. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/shkola-dlya-vsih-prohodte-onlajn-kurs-pro-organizatsiyu-inklyuzyvnoho-seredovyshha/>

10. Ресурси для неформальної освіти:

1. Онлайн-курс для вчителів початкової школи. Edera. Режим доступу до ресурсу : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/about>
2. Школа для всіх. Онлайн курс про організацію інклюзивного освітнього середовища. Режим доступу: https://study.ed-era.com/uk/courses/course/?_ga=2.58450345.2045256465.1625645308-1261316289.1625645308#!409
3. Онлайн курси з інклюзивної освіти. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/upgrade/kursy-inklyuzyvna-osvita>
4. Навчаємося з радістю. Онлайн-курс для спеціалістів, які працюють з дітьми із синдромом Дауна і дітьми з інтелектуальними порушеннями. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:DownSyndrome+DS101+2020/about>
5. Недискримінаційний підхід у навчанні. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-Studena+Inc+1/about>
6. Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
7. Участь батьків у організації інклюзивного навчання. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Par+1/about>

Курси Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, розділ "Інклюзивна компетентність" [детальніше](#)

- Дистанційне та змішане навчання дітей з особливими освітніми потребами (10 год.)
- Діти з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі дошкільного закладу: інструментарій для асистента вихователя (10 год.)
- Дошкільна освіта для всіх: нормативно-правова безпека (підтримка) інклюзії (10 год.)
- Завдання та ролі асистента вчителя/вихователя в інклюзивному класі/групі (10 год.)
- Розвиток закладу дошкільної освіти на основі інклюзивних цінностей: альтернативне планування (10 год.)
- Інклюзивні цінності та «інклюзивне обличчя» закладу дошкільної освіти (10 год.)
- Діти з особливими потребами: нозографія та педагогічні дії дорослого (10 год.)
- Діти з розладами аутистичного спектра. Які вони? Чи готовий педагог до зустрічі з ними? (10 год.)
- Інклюзивна ГПД: особливості організації та функціонування (10 год.)

Курси Студії онлайн-освіти [Educational Era](#) (EdEra)

- [Перелік курсів](#)
- Бери й роби (курс про інструменти, які дозволяють урізноманітнити уроки: артбуки, настільки ігри, квести, психологічні ігри і багато іншого) [переглянути](#). Сертифікат - 15 год.
- Вступ до раннього втручання [переглянути](#). Сертифікат - 20 год.
- Домедична допомога [переглянути](#). Сертифікат - 3 год.
- Навчаємося з радістю. Онлайн-курс для спеціалістів, які працюють з дітьми із синдромом Дауна і дітьми з інтелектуальними порушеннями [переглянути](#). Сертифікат - 20 год.
- Онлайн-курс для вчителів початкової школи. Окремі модулі курсу присвячені інклюзивній освіті, нейропсихології [переглянути](#). Сертифікат - 60 год.
- Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Участь батьків у організації інклюзивного навчання [переглянути](#). Сертифікат - 3 год.
- “Школа для всіх”. Онлайн-курс про організацію інклюзивного освітнього середовища. Сертифікат - 30 год. Посилання на курс - на сторінці [Перелік курсів](#) сайту EdEra.

Курси освітнього проєкту ["На Урок"](#)

- Ефективна взаємодія вчителя та учнів із особливими освітніми потребами. Автор - Груленко Євгенія [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.

- Інклюзивна освіта: коротко про найважливіше. Автор - Зайцев Сергій [переглянути](#). Сертифікат - 20 год.

Курси ТОВ "Всеосвіта"

- Бар'єри в навчанні у дітей з когнітивними порушеннями: особливості розвитку дітей із ЗПР, РАС, СДУГ. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Дидактичні прийоми в роботі з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку в початковій школі. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Індивідуальна освітня траєкторія дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Автор - Ярмола Наталія Анатоліївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Корекційна спрямованість використання наочності у процесі навчання учнів з особливими освітніми потребами в середовищі НУШ. Автор - Білинець Діана Михайлівна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Корекційні та методичні прийоми роботи з дітьми з когнітивними порушеннями у початковій школі. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Корекційно-розвивальна та логопедична робота як складова інклюзивного навчання дітей з затримкою психічного розвитку. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Методичні прийоми логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку: практичні кроки. Автор - Ярмола Наталія Анатоліївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Методологічні основи організації психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу дитини із особливими освітніми потребами. Автор - Чайка Маргарита Сергіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Особливі діти в закладі освіти: характеристика нозологій, педагогічні підходи. Автори - Мельничук Вікторія Олексіївна, Черниш Олена Степанівна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Організація діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти. Автор - Ярмола Наталія Анатоліївна [переглянути](#)
- Організація інклюзивного середовища в закладі освіти. Автори - Мельничук Вікторія Олексіївна, Черниш Олена Степанівна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Організація навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.
- Правове регулювання освіти осіб з особливими потребами. Автор - Байталюк Ольга Михайлівна [переглянути](#). Сертифікат - 24 год.
- Практичні підходи в проведенні корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають порушення інтелектуального розвитку. Автори - Мельничук Вікторія Олексіївна, Черниш Олена Степанівна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.

- Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в освітньому просторі. Автор - Бабяк Ольга Олексіївна [переглянути](#). Сертифікат - 30 год.

Інші курси:

- Дистанційний експрес-курс «Логопедія» Зоряни Ленів. Сертифікат - 60 год. (2 кредити ЄКТС). Детальніше - за [посиланням](#)
- Інклюзія і дистанційна освіта. Онлайн-курс для освітян, підготовлений за результатом всеукраїнського проєкту «Серія вебінарів для освітян «Інклюзивне навчання та дистанційна освіта», реалізованого ГО "Соціальна перспектива" [детальніше](#), перейти [до курсу](#). Сертифікат - 30 год.
- МКФ для інклюзивної освіти. Онлайн-навчання використанню Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я для обстеження дитини та забезпечення адаптації освітнього процесу. Детальніше - за [посиланням](#). Сертифікат - 30 год. Робочу програму підвищення кваліфікації можна переглянути за [посиланням](#)
- Онлайн-курси від YOUTOR для педагогів (з питань інклюзивної освіти) [переглянути](#); для тьюторів дітей з інвалідністю [переглянути](#)

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль

«Освітня інтеграція в сучасному світі»

Змістовий модуль 1.

Концептуальні засади розвитку інклюзивної освіти. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства

Практичне заняття 1

Тема 1. Освітня інтеграція та інклюзія: генеза науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір

1. *Питання для дискусії.*

- Як Ви розумієте розмаїття, гнучкість і трансформацію освітнього середовища?
- Як соціально-політичні процеси вплинули на освіту дітей з порушеннями психофізичного розвитку?

2. *Практичне завдання за результатами самостійної роботи.*

Робота з практичними кейсами. Визначте, що відбувається з цими дітьми у сфері освіти – сегрегація, інтеграція чи інклюзія? Обговоріть на прикладі коротких ситуацій відмінності між виключенням, сегрегацією, інтеграцією та інклюзією. Наведіть власні приклади ситуації виключення, сегрегації, інтеграції та інклюзії у навчання дітей з особливими освітніми потребами. Обґрунтуйте, на підставі чого Вами зроблено висновок, що певна ситуація пояснює те чи інше поняття.

3. *Завдання на узагальнення знань.*

Заповніть картку: «Ознаки сегрегованого та інклюзивного навчання»

Ознаки сегрегованого навчання	Ознаки інклюзивного навчання

4. *Завдання на узагальнення знань.*

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат інклюзивної освіти.

Поняття	Визначення
Виключення	
Сегрегація	
Інтеграція	
Інклюзія	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції студента	Виклад позиції дає чітке розуміння позиції студента щодо аналізу практичних кейсів.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо	Позиція автора відсутня.

	щодо аналізу практичних кейсів		аналізу практичних кейсів.	
<i>Бали</i>	2	1	0,5	0
Використання даних для аналізу практичного кейсу	Кожна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння понять.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння понять.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння понять.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1,5	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 2

Тема 2. Інвалідність та суспільство. Інклюзивна освіта. Понятійно-термінологічні визначення, переваги, наявні виклики

1. Питання для дискусії:

Чим зумовлюється зміна підходів до розуміння поняття інвалідності? Охарактеризуйте сучасне розуміння поняття інвалідності відповідно до Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю (2006 р.).

2. Інтерактивне завдання за результатами самостійної роботи.

Робота в командах. Визначте основні переваги інклюзивного навчання для різних учасників освітнього процесу: дітей з ООП та типовим розвитком, батьків дітей з ООП та типовим розвитком, педагогів загальної освіти, спеціальних педагогів, адміністрації, місцевої громади та суспільства.

3. Практичне завдання у міні-групах.

Перегляньте мультфільм за посиланням
<https://nus.org.ua/articles/shkola-dlya-vsikh-prohodte-onlajn-kurs-pro-organizatsiyu-inklyuzyvnoho-seredovyshha/>

Складіть мету і план бесіди з дітьми молодшого шкільного віку за сюжетом фільму.

4. Індивідуальне творче завдання.

Напишіть есе на тему: "Інвалідність як суспільна проблема. Що я можу зробити особисто для становлення соціальної моделі інвалідності в Україні, для забезпечення прав людей з інвалідністю, для протидії дискримінації за ознакою інвалідності?"

5. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат інклюзивної освіти.

Поняття	Визначення
Інвалідність	
Особи з інвалідністю	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання аргументів на користь інклюзивної освіти	Представлена достатня кількість аргументів на користь інклюзивної освіти, які повністю демонструють її переваги.	Кількість наведених аргументів на користь інклюзивної освіти є достатньою для презентації її переваг.	Кількість наведених аргументів на користь інклюзивної освіти є достатньою для презентації її переваг, але деякі з них є сумнівними.	Переваги не представлено.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття змісту	Творчо та креативно представлено мету та план бесіди з молодшими школярами за сюжетом переглянутого мультфільму.	У повному обсязі розкрито мету та план бесіди з молодшими школярами за сюжетом переглянутого мультфільму.	Не в повному обсязі розкрито мету та план бесіди з молодшими школярами за сюжетом переглянутого мультфільму.	Не розкрито мету та план бесіди з молодшими школярами за сюжетом переглянутого мультфільму.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми есе	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння інвалідності та власні можливі дії щодо протидії дискримінації.	Розкрито тему та викладено основні моменти, що презентують сучасне розуміння інвалідності та власні можливі дії щодо протидії дискримінації.	В есе викладено деякі моменти, що презентують сучасне розуміння інвалідності та власні можливі дії щодо протидії дискримінації.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо	Студент не підготовлений до заняття

	на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	добре його презентує, активний на занятті	активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 3

Тема 3. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти

1. Питання для дискусії.

Охарактеризуйте тенденції становлення і розвитку інклюзивної освіти закордоном. Чим зумовлені різні підходи країн до розбудови інклюзивної освіти?

2. Презентація результатів самостійної роботи.

Презентація досвіду становлення і розвитку інклюзивної освіти в одній із зарубіжних країн (на вибір студента).

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосуються теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосуються теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Презентація ілюструє точно та ґрунтовне розуміння теми.	Презентація ілюструє точно розуміння більшості теми.	Презентація ілюструє обмежене розуміння теми.	Презентація ілюструє відсутність розуміння теми.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Грамматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на	Студент не підготовлений до заняття

	презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.		занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 4

Тема 4. Становлення і розвиток інклюзивної освіти в Україні

1. Питання для дискусії.

Охарактеризуйте основні результати соціальної програми (національного проєкту / Всеукраїнського експерименту) "Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації", започаткованої за ініціативи БФ Порошенка. Як вплинули результати соціальної програми на рівень розвитку інклюзивної освіти в Україні.

2. Презентація результатів самостійної роботи.

Презентація досвіду становлення і розвитку інклюзивної освіти в Україні.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Розкриття теми	Презентація ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Презентація ілюструє точне розуміння більшості теми.	Презентація ілюструє обмежене розуміння теми.	Презентація ілюструє відсутність розуміння теми.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на	Студент не підготовлений до заняття

	презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.		занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 5

Тема 5. Інклюзивна освіта в освітологічному контексті. Інклюзивна освіта у контексті реалізації Нової української школи

1. Питання для дискусії.

Яким чином реалізація концепції нової української школи впливає на покращення інклюзивного навчання у закладах освіти?

2. Презентація результатів самостійної роботи.

Презентація досвіду створення інклюзивного освітнього середовища як обов'язкової складової Нової української школи.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Розкриття теми	Презентація ілюструє точно та ґрунтовно розуміння теми.	Презентація ілюструє точно розуміння більшості теми.	Презентація ілюструє обмежене розуміння теми.	Презентація ілюструє відсутність розуміння теми.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	видах діяльності на занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 2. Нормативна база розвитку інклюзивної освіти

Практичне заняття 6

Тема 6. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві

1. Питання для дискусії.

Охарактеризуйте основні міжнародні документи, які уможливають розвиток інклюзивної освіти, та організації, які формують політику щодо забезпечення прав дітей з ООП на якісну освіту у загальноосвітньому просторі.

2. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Міжнародні документи, що регламентують право на інклюзивну освіту

Документи ООН	Основні положення
Декларації міжнародних форумів у сфері освіти	

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуком положень у документах
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.

	теми.	теми.		
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 7

Тема 6. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах та законодавстві

Практична робота з документом.

Аналіз документу, у якому представлено зауваження загального порядку Комітету з прав осіб з інвалідністю щодо реалізації Статті 24. Право на інклюзивну освіту Конвенції про права осіб з інвалідністю»
http://nmcio.ippp.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/CRPD-C-GC-4_ukr.pdf

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	Розкрито тему та викладено основні моменти для обговорення.	В есе викладено деякі моменти для обговорення.	В есе не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Докази та приклади	Усі докази та приклади є конкретними та доречними, які пояснюють, як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Більшість доказів і прикладів є конкретними і доречними, пояснюють як кожен з доказів підтверджує позицію автора.	Щонайменше один із доказів та прикладів є релевантним та показує, як ці докази підтверджують позицію автора.	Докази та приклади НЕ мають значення та/або не пояснюють позицію автора.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить	Студент на достатньому рівні	Студент не достатньо узагальнює та	Завдання не виконано.

	узагальнення та презентує розуміння теми.	робить узагальнення та презентує розуміння теми.	презентує розуміння теми.	
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 8

Тема 7. Механізми забезпечення інклюзивної освіти у національному законодавстві

1. Питання для дискусії.

- Охарактеризуйте національні нормативні документи, які уможливають розвиток інклюзивної освіти в Україні. Чи забезпечує сучасний стан нормативної бази ефективний розвиток інклюзивної освіти в Україні? Обґрунтуйте свою думку.
- Яким чином рамковий Закон України «Про освіту» забезпечує право дітей з ООП на інклюзивну освіту.

2. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Національні нормативні документи з інклюзивної освіти

Національні нормативні документи з інклюзивної освіти	Основний зміст

3. Завдання на узагальнення знань.

Заповніть картку: Понятійно-категоріальний апарат інклюзивної освіти.

Поняття	Визначення
Інклюзивне навчання	
Особи з особливими освітніми потребами	
Інклюзивне освітнє середовище	
Індивідуальна освітня траєкторія	

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до	Нижче стандартів
----------	----------------	-----------------------	---------------	------------------

оцінювання			стандартів	
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,5	0,25	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта.	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта.	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Граматика та орфографія	Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.	Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі, які відволікають читача від змісту.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 3.

Державно-громадське управління інклюзивною освітою

Практичне заняття 9

Тема 8. Система управління інклюзивною освітою

1. Питання для дискусії.

Як Ви розумієте поняття «система управління освітою»? Охарактеризуйте роль різних інституцій для розбудови інклюзивної освіти в Україні.

2. *Робота з нормативними документами*, які регламентують організацію інклюзивного навчання у закладі дошкільної та загальної середньої освіти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі положення у документах та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка точно знаходить основні положення та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекта	Студент/ка знаходить окремі положення і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку положень у документах
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 10

Тема 9. Державні освітні структури і заклади, які забезпечують освіту дітей з ООП

1. *Питання для дискусії.*

Як Ви розумієте поняття «система освіти»? Чи забезпечує сучасна система освіти якісне навчання особам з особливими освітніми потребами. Обґрунтуйте свою думку.

2. *Робота з нормативними документами*, які регламентують організацію інклюзивного навчання у закладі дошкільної та загальної середньої освіти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 11

Тема 10. Деонтологія інклюзивної освіти

1. *Питання для дискусії.*

У чому полягають особливості деонтології інклюзивної освіти?

2. *Практичне завдання. Робота в міні-групах.*

Розроблення і презентація кодексу вчителя інклюзивної освіти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Оригінальність проєкту	Графічні зображення, що використані на	Деякі графічні зображення, що використані на	Графічні зображення було відтворено	Графічні зображення не відповідають темі.

	плакаті, відображають винятковий ступінь студентської творчості у їх створенні та/або відтворенні.	плакаті, відображають творчі здібності студентів у їх створенні та/або відтворенні.	студентом/кою, але з використанням ідеї інших.	
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Точність змісту	На плакаті відображається щонайменше 7 точних фактів.	На плакаті відображається 5-6 точних фактів.	На плакаті відображаються 3-4 точні факти.	На плакаті відображається менше 3х точних фактів.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Привабливість / дизайн	Плакат надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Плакат є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Плакат дуже погано оформлений.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль «Інклюзивна педагогіка»

Змістовий модуль 1.

Інклюзивна педагогіка як галузь педагогічного знання

Семінарське заняття 1

Тема 1. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання

1. Питання для дискусії.

Чим зумовлена потреба у новій галузі педагогічного знання – інклюзивній педагогіці?

2. Усне опитування.

Перевірка знання та розуміння періодів розвитку інклюзивної педагогіки.

3. Письмова самотійна робота.

Перевірка знання та розуміння категоріально-понятійного апарату інклюзивної педагогіки.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Грунтовно розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семинарське заняття 2

Тема 2. Дитина з ООП як суб'єкт інклюзивної освіти. Особливі освітні потреби: визначення, перелік, класифікація

1. *Питання для дискусії.*

Як Ви розумієте особливі освітні потреби дітей? Чи існує однакове розуміння особливих освітніх потреб в освітянській спільноті? Обгрунтуйте свою думку.

2. *Усне опитування з теми.*

3. *Письмова самостійна робота.*

Перевірка знання та розуміння категоріально-понятійного апарату інклюзивної педагогіки.

4. *Узагальнення знань.*

Перегляд відеоуроку «Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я» (автор: І. Горбенко) за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=2XSbUBJTiaM>

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Ґрунтовно розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 2.

Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти

Практичне заняття 1

Тема 3. Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища

1. Питання для дискусії.

Чи відрізняються за своєю суттю такі поняття, як: «універсальний дизайн в освіті» та «універсальний дизайн в навчанні» (Universal Design for Learning)? Обґрунтуйте свою думку? На підставі чого Вами зроблено певний висновок?

2. Практична робота.

Перегляньте відео про універсальний дизайн в навчанні (Universal Design for Learning)

<https://www.youtube.com/watch?v=Ih0QVKjYvG4>

https://www.youtube.com/watch?v=AGQ_7K35ysA&t=74s

Дайте відповіді на запитання, у чому полягає суть цієї педагогічної технології.

3. Презентація результатів самостійної роботи.

Презентація завдання з опрацювання матеріалів про універсальний дизайн за посиланням <http://rcpio.ipro.kubg.edu.ua/?p=2414> у вигляді тексту, презентації, ментальної карти тощо.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у ментальній карті, презентації тощо. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у ментальній карті, презентації тощо. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але ментальна карта не представлена.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Тема 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП як умова успішної інтеграції дітей у соціум. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП

1. *Питання для дискусії.*

- Як Ви розумієте поняття психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в інклюзивному освітньому середовищі?
- Чому психолого-педагогічний супровід дітей з ООП є умовою успішної інтеграції дитини в соціум?

2. *Практична робота.*

Виконання практичного завдання в групах з дотриманням різних умов. Очікуваний результат: усвідомлення студентами значущості роботи в команді.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Виконання практичного завдання	Творче виконання завдання з дотриманням усіх умов.	Виконання завдання з дотриманням усіх умов.	Виконання завдання з дотриманням деяких умов.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 3

Тема 5. Оцінювання розвитку та визначення особливих освітніх потреб дитини

1. *Практична робота з кейсами. Робота в міні-групах.*

Проаналізуйте кейси, у яких наявні результати оцінювання розвитку дитини. Визначте сильні та слабкі сторони, сфери, які потребують втручання, особливі освітні потреби та напрями корекційно-розвивальної роботи. Аргументуйте всі визначенні аспекти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час аналізу кейсу	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що розглядається у кейсі.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що розглядається у кейсі.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, яке розглядається у кейсі.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Грунтовно розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семинарське заняття 3

Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП

1. Актуалізація та узагальнення знань.

Перегляд відео з онлайн курсу для вчителів початкової школи «Розроблення ІПР для дитини з порушеннями психофізичного розвитку» за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=f8FN0aGbZrY>

2. Усне опитування.

- Охарактеризуйте складові індивідуальної програми розвитку (ІПР).
- Охарактеризуйте роботу команди психолого-педагогічного супроводу щодо організації та реалізації ІПР.

3. Письмова самостійна робота.

Перевірка знання та розуміння структури та алгоритму розроблення ІПР.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Ґрунтовно розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 4

Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП

1. Питання для дискусії.

Чому варто визначати цілі для розвитку дитини з опорою на SMART критерії?

2. Практична робота.

Складіть довгострокову мету, спрямовану на соціальний розвиток дитини, та до неї низку завдань для дитини з ООП молодшого шкільного віку.

Складіть довгострокову мету, спрямовану на мовленнєвий розвиток дитини, та до неї низку завдань для дитини з ООП молодшого шкільного віку.

Складіть довгострокову мету, спрямовану на формування навчальних навичок дитини, та до неї низку завдань для дитини з ООП молодшого шкільного віку.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Ґрунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 5

Тема 7. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі

1. Питання для дискусії.

Як Ви розумієте технологію універсального дизайну в навчанні та технологію диференційованого викладання? Наведіть приклади їх використання в освітньому процесі.

2. Практична робота в міні-групах.

Оберіть одне завдання з підручника української мови або читання, запропонуйте це завдання для виконання дітям з різними ООП.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття	Ґрунтовно і творчо	Достатньо повно	Не достатньо	Не розкрито тему.

теми	розкрито тему.	розкрито тему.	розкрито тему.	
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 6

Тема 8. Технології оцінювання результатів інклюзивного навчання

1. Питання для дискусії.

Які особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП в інклюзивному класі?

2. Практична робота в міні-групах.

Розробіть і презентуйте структуру робочого портфоліо учня з ООП 1/2/3/4 класів.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Грунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				

Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 3.

Особливості діяльності асистента вчителя та фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі

Семінарське заняття 4

Тема 9. Діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі

1. *Усне опитування з теми.*
2. *Аналіз змісту посібника:*

Практика асистента педагога: міжнародний й український контекст: результати дослідження / О.Федоренко, О.Мартинчук, Н.Софій, Г.Лук'янова, О.Кошіль, Т.Симоненко, Л.Байда, Ю.Найда. Київ — ФОП Парашин, 2020, 122 с. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/34228/1/O_Martynchuk_PAP_2020_IL.pdf

3. *Аналіз практичних ситуацій.*

Прочитайте ситуації про ролі асистента вчителя. Визначте проблему (якщо вона є) і порекомендуйте варіанти її вирішення.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Розкриття теми	Грунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Узагальнення знань	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>

<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семинарське заняття 5

Тема 10. Професійна діяльність фахівців зі спеціальної освіти в інклюзивному освітньому середовищі
 Модель спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням

1. Усне опитування з теми.
2. Презентація завдання для самостійної роботи.

Презентація змісту англomовної статті про фахову діяльність спеціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Бали	2	1,5	1	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабке пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у статті.
Бали	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення статті.
Бали	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	активну участь в усіх видах діяльності на занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів